

Per un nou model de gestió
d'infraestructures a Catalunya

Catàleg d'infraestructures
bàsiques pendents
d'executar: seguiment

Barcelona, 23 de juliol 2018

Índex

- 1.Consideracions prèvies
- 2.Resum executiu
- 3.Consell Assessor d'Infraestructures
- 4.Actualització del Catàleg
- 5.Conclusions
- 6.Exemples de fitxes d'infraestructures

Consideracions prèvies

- El juny del 2015 Foment del Treball Nacional presenta “**Per un nou model de gestió d’infraestructures a Catalunya**”.
- Pren el compromís de dur a terme l’actualització i ampliació del document per valorar l’evolució de les infraestructures anualment i les perspectives de l’any següent.

Consideracions prèvies

Tres documents:

1. **“Per un nou model de gestió d’infraestructures a Catalunya”**, analitza i proposa noves polítiques d’infraestructures (ampliada i dades actualitzades).
2. **“Catàleg d’infraestructures bàsiques pendents d’executar (CAT100)”**, recull les 100 infraestructures bàsiques, 36 fitxes actualitzades d’anàlisi i valoració general 2017.
3. **“Propostes per a un nou model de gestió dels equipament a Catalunya”**. Presentat l’abril del 2018.

Resum executiu

- **Importància cabdal** de les infraestructures per la competitivitat i la qualitat econòmica, social i ambiental d'un territori.
- Els propers anys estaran marcats per **pressupostos restrictius**.
- Però les **necessitats d'infraestructures** seran encara molt elevades.

Resum executiu

- S'hauran d'augmentar les **col·laboracions públicoprivades (CPP)** i el **finançament mitjançant pagament per ús**.
- La **planificació, disseny, finançament, construcció, gestió i manteniment d'infraestructures ha de ser objecte d'especial atenció i millora**.

Resum executiu

- Augmentar la **transparència i la participació** del diversos agents és fonamental per un nou model.
- La participació de **la societat civil** en totes les fases és pràctica habitual en els països més avançats.

Resum executiu

- Foment proposa la **creació de l'Agència d'Infraestructures de Catalunya, amb un Consell Assessor.**
- Per aconseguir un **nou model de gestió** d'infraestructures que incrementi l'eficiència de la inversió basat en: **la transparència, la participació i la priorització objectiva.**

Resum executiu

- Mentre no es creï l'Agència que avalui i prioritzi, Foment realitzarà el seguiment del **Catàleg de 100 infraestructures bàsiques (CAT100)** pendents d'execució.
- S'han elaborat **36 fitxes per facilitar-ne el seguiment.**

Resum executiu

- **Importància de les infraestructures.**
  - Competitivitat.
  - Qualitat econòmica, social i ambiental
  - Atracció d'inversions.
  - Generació de llocs de treball.

- Un estoc més elevat de capital públic en infraestructures tendeix a **augmentar la productivitat del treball i del capital privat.**

Resum executiu

- La **prosperitat** d'un país depèn de les seves infraestructures.
- La seva manca pot **impedir l'eficaç aprofitament del potencial de cada territori.**
- **Augment 1% PIB** en inversió eleva la producció en un 0,4% el mateix any i l'1,5% els propers quatre anys.

Resum executiu

- **Però necessitem incrementar l'eficiència de la inversió pública.**
- **Cal fer una reflexió sobre l'optimització funcional, econòmica i social de les infraestructures.**
- **Planificació a mig i llarg termin (10-15 anys).**

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

El 12 de maig del 2017 **es constitueix el Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya**, impulsat per l'Associació Catalana d'Empreses d'Enginyeria i Consultores Independents de Catalunya (ASINCA), la Cambra de Contractistes d'Obres de Catalunya (CCOC), Foment del Treball Nacional i la Fundació Cercle d'Infraestructures (FCI). Hi col·laboren també la Confederació Catalana de la Construcció (CCC), el Col·legi de Camins i l'Institut Tecnològic de la Construcció (ITEC).

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

- Té com objectiu impulsar un **canvi de cultura** en el sector de les infraestructures a Catalunya.
- És una entitat **independent** de les institucions polítiques i de govern.
- Vol ser un instrument que **faciliti** als diferents agents del sector **informació tècnica, objectiva i independent que permeti el diàleg i debat serè i rigorós de les polítiques públiques d'infraestructures a Catalunya.**

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

- Com a primer **president** del Consell ha estat nomenat **l'enginyer de camins Francisco Gutiérrez**.
- El Consell vol signar **convenis amb les diferents administracions públiques** que actuen a Catalunya per **avaluar** sota criteris de rendibilitat econòmica, social i ambiental, les **infraestructures** que es planifiquin al nostre país.

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

NÚMERO DOCUMENT	TÍTOL	PRESENTACIÓ
Document nº 1 Gener 2018	Les vies d'alta capacitat: la urgència d'un nou model de gestió	24/1/2018
Document nº 2 Juny 2018	L'eficiència de la inversió en infraestructures	13/6/2018

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

2a Nit de les Infraestructures 13/6/2018

Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya

2a Nit de les Infraestructures 13/6/2018

Actualització Catàleg

Canvis en el catàleg CAT 100

Aquestes actuacions es donen de **baixa del catàleg perquè s'han posat en servei el 2017:**

- Finalització del perllongament d'FGC a Sabadell: la Creu Alta, Sabadell Nord i Sabadell Parc Nord, cotxeres a Ca n'Oriac, 430 M€, juliol 2017.
- Nous accessos a l'Ampliació Sud. Terminal d'expedició i recepció del Moll Prat del Port de Barcelona, tercer trimestre del 2017.

També es dona de baixa del catàleg FGC L6 Reina Elisenda-Finestrelles (TIR negativa, fora de planificació a curt/mig termini)

Actualització Catàleg

Altres actuacions realitzades el 2017 que, o bé consten al catàleg però no finalitzen la infraestructura, o bé no en formen part, però és interessant destacar-les per poder fer un balanç de l'any en l'àmbit de les infraestructures:

Administració General de l'Estat (selecció):

- A-14 Lleida Rosselló (M. Fomento), 72 M€, juliol 2017.
- Finalització de les obres de la presa d'Albagés (Acuaes). No s'emplenarà d'aigua fins el 2019, com a mínim.

Administració General de l'Estat (continuació):

- Obres de renovació de la pista principal aeroport del Prat (AENA), 18,7 M€, juliol 2017.
- Obres del tren llançadora a la terminal T1 de l'Aeroport de Barcelona-El Prat al seu pas pel vestíbul de la Terminal T2 (AENA).
- Remodelació de un enllaç i una intersecció a la N-II al seu pas per Tordera (M. Fomento), 6,94 M€, juliol 2017

Actualització Catàleg

Generalitat (selecció):

- Obres adaptació FGC Sarrià (FGC), 5 M€, gener 2017.
- Depuradora de Talamanca (ACA), 0,8 M€, juliol 2017.
- Alternativa a la travessera de l'L-303 Agramunt (Dep. Territori i Sostenibilitat), 0,6 M€, juliol 2017.
- Remodelació del nucli antic d'Horta de Sant Joan (Incasòl), 0,9 M€, desembre 2017.

Actualització Catàleg

Altres (selecció):

- Centre logístic Amazon a El Prat de Llobregat, 200 M€ (30 M€, compra del solar), octubre 2017.
- Plataforma logística del fred al ZAL (Carrefour y Cilsa, societat gestora de la Zona de Actividades Logístiques de Port de Barcelona), 12 M€, maig 2017.

Actualització Catàleg

Infraestructures que s'incorporen al CAT100

- C-17 Millores de la capacitat i l'accessibilitat de la C-17 **(Fitxa XV19/2018)**.
- C-15 Tercer carril entre Vilafranca del Penedès- Igualada **(Fitxa XV20/2018)**.
- Nova carretera entre Riba-roja d'Ebre i Granja d'Escarp.
- B-224 Desdoblament Martorell-Masquefa.
- CIM el Camp - sector est.
- Soterrament de Can Feu FGC Sabadell.

Actualització Catàleg

- **La licitació pública és l'indicador que ens determinarà la inversió efectiva que es produirà en el futur immediat.**
- **La licitació oficial d'obres a Catalunya va augmentar el 2017 un 49%, assolint 1.690 milions d'euros (1.130 milions el 2016), gràcies sobretot a l'impuls de l'Administració Local i, en menor mesura, de la Generalitat de Catalunya.**
- **La licitació és molt inferior a la mitjana dels darrers 20 anys (3.750 milions d'euros anuals constants).**

Actualització Catàleg

EXECUCIÓ D'INVERSIONS REALS DE L'ADMINISTRACIÓ GENERAL DE L'ESTAT I EL SEU SECTOR PÚBLIC

Any	Inversió en Infraestructures de transport a Catalunya		
	2015	2016	2017
Crèdit Inicial (milions d'€)	949,53	1.008,20	1.013,27
Obligacions Reconeegudes (milions d'€)	555,95	522,39	785,11
% Execució	58,5%	51,8%	77,5%

Variació anual

Any	2016/2015	2017/2016
Crèdit Inicial %	6,2%	0,5%
Obligacions Reconeegudes %	-6,0%	50,3%
Execució p.p.	-11,5	49,5

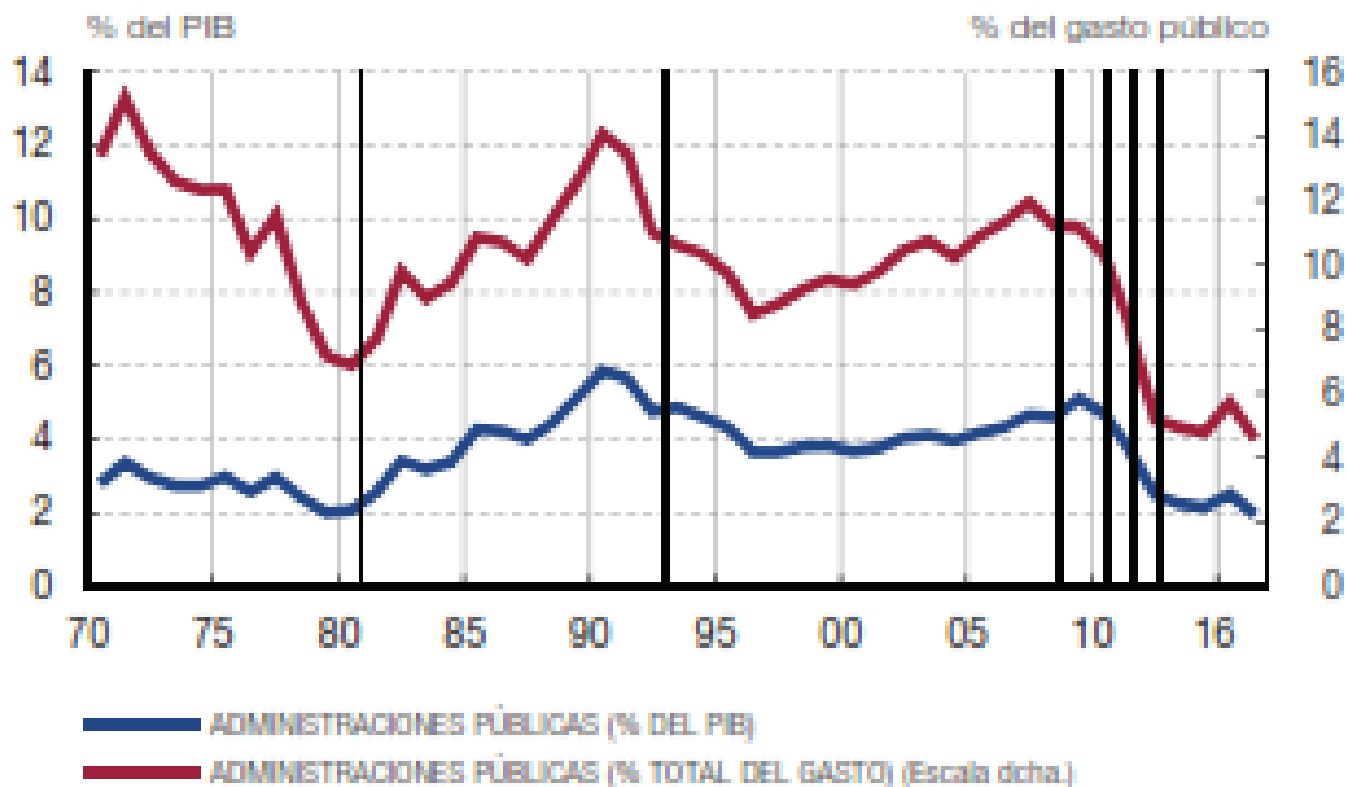
Font: CCOC amb dades de la Intervención General de la Administración del Estado

Conclusions

- **Novament, el 2017 ha estat un any de minsos resultats pel que fa a les infraestructures a Catalunya.**
- **En el període 2009-2016 la inversió pública a Espanya i a Catalunya va caure un 60%, i l'any 2017 el seu pes en el PIB espanyol se situa en el 2%, el menor des de finals del segle XX.**
- **El pes de la inversió pública en el total de la despesa pública ha passat del 12% el 2007 a menys de la meitat, el 4,9%, el 2017.**

Conclusions

Valors històricament baixos de la inversió pública a Espanya

Font: Banco de España

Conclusions

- **El Corredor Mediterrani ferroviari per transport de mercaderies es troba encara força endarrerit, si bé es detecten avenços.**
- **Projectes inadequats, impugnacions legals, dificultats tècniques amb el tercer fil, ajustaments pressupostaris o insuficient impuls polític han ocasionat que la infraestructura no s'executi en el termini establert (fins Almeria el 2017).**

Conclusions

- **Encara hi ha poca informació detallada de l'estat de les obres i del calendari de les actuacions d'aquesta transcendent infraestructura, si bé s'ha millorat respecte la situació anterior gràcies al nomenament d'un coordinador del Corredor Mediterrani.**
- **Tram Castellbisbal-Martorell s'ha licitat la compra de materials aquest juliol.**
- **Tram Martorell-Sant Vicenç de Calders, les obres es van iniciar el maig del 2018**
- **Tram Sant Vicenç de Calders-Vilaseca s'ha licitat la compra de materials aquest juliol.**

Conclusions

- **Tram Vandellós-Tarragona**, variant en ample ibèric en proves de circulació.
- **Tram Castelló i Vandellòs**, el contracte també es va rescindir per redefinició del projecte.
- **El nou accés ferroviari al Port de Barcelona** resta paralitzat per canvi en el projecte, i les obres de **l'accés viari** estan aturades i hi ha prevista la rescissió del contracte i la redacció d'un nou projecte.

Conclusions

- **Les obres del corredor Tarragona-Península A-27** (Desdoblament N-240 Tarragona-Montblanc-Lleida), avancen a ritme molt lent, com també el **desdoblament de la N-II per Girona i la N-340**, vies que pateixen un elevat nivell d'accidentalitat, i l'**autovia orbital B-40**, indispensable per solucionar el coll d'ampolla de la mobilitat de l'AMB.
- **Rodalies i Regionals segueix rebent un volum d'inversió clarament insuficient.**

Conclusions

- Fóra adien que **totes les administracions públiquessin l'estat de situació de cada projecte**, informant detalladament d'aquells aspectes rellevants perquè el ciutadà pugui avaluar el progrés de l'actuació.
- Es preveu que **el 2018**, pel que fa a les infraestructures a Catalunya, sigui **millor que el 2017**, que va ser un altre any perdut. **Aquesta millora es deu, fonamentalment, a les inversions dels ens locals.**

Conclusions

- **Pel que fa a les infraestructures estratègiques, principalment competència del Ministerio de Fomento, evolucionen a un ritme lent o són aturades.**
- **La baixa licitació i execució pressupostària, indiquen que el compliment dels objectius de dèficit s'estan realitzant en gran mesura a costa de la inversió.**

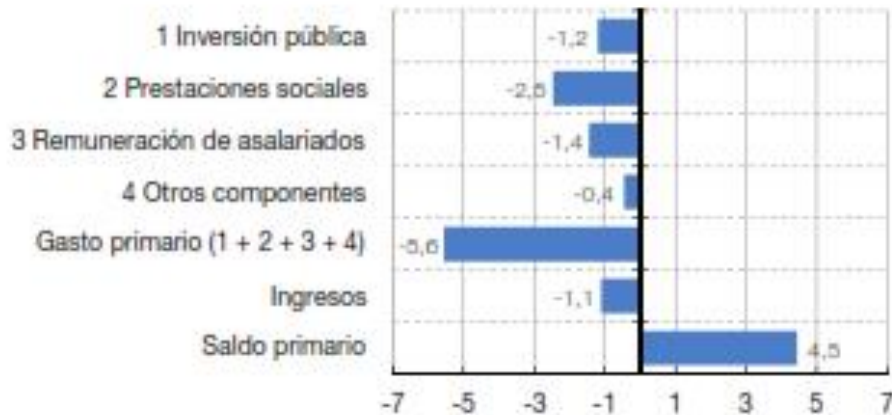
L'ajust fiscal recau excessivament sobre la inversió pública

COMPOSICIÓN DEL AJUSTE FISCAL EN ESPAÑA

GRÁFICO 3

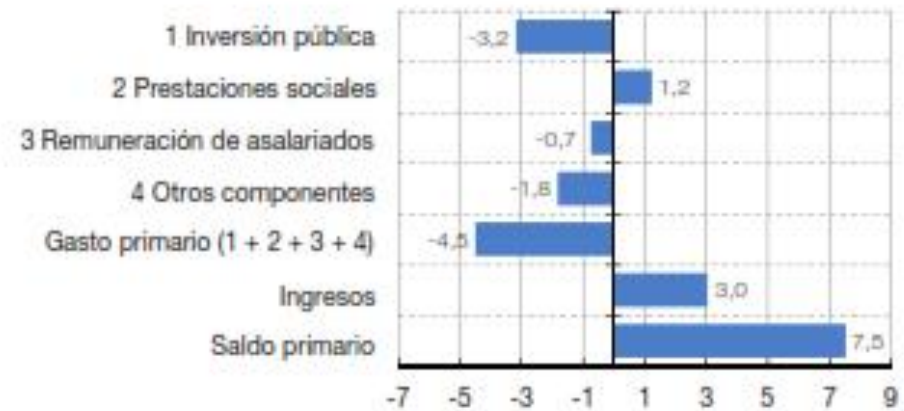
1 EPISODIO 1993-2000

VARIACIÓN ACUMULADA, EN PORCENTAJE DEL PIB

2 EPISODIO 2009-2016

VARIACIÓN ACUMULADA, EN PORCENTAJE DEL PIB

FUENTES: Intervención General de la Administración del Estado y Banco de España.

Conclusions

La baixa inversió pública a Catalunya:

- **Limita la inversió empresarial, doncs la inversió pública actua de complement i catalitzador de la privada.**
- **Perjudica la competitivitat de l'economia catalana i la qualitat de vida dels seus ciutadans .**
- **Es perden oportunitats de crear llocs de treball, riquesa i benestar.**

Conclusions

Per això, cal que les diverses administracions augmentin la inversió en infraestructures, que és en mínims històrics, i que prioritzin aquells projectes estratègics que tinguin més impacte en la productivitat de l'economia, és a dir, aquells amb més retorn econòmic, social i ambiental en les anàlisis cost-benefici.

Seguiment: 36 fitxes

Administració General de l'Estat:

Xarxa viària:

Accés viari al Port de Barcelona (**Fitxa XV1/2015**).

A-27 Tarragona - Montblanc - Lleida (**Fitxa XV2/2015**).

Desdoblament de la N-II per Girona (**Fitxa XV3/2015**).

Execució total de la B-40 (**Fitxa XV4/2015**).

Desdoblament de la N-340. Inclou variant de Vallirana (**Fitxa XV5/2015**).

Connexió A-2 amb la C-32 a Sant Boi de Llobregat (**Fitxa XV12/2017**)

Connexió entre l'A-2 i l'AP-7 a l'alçada de Castellbisbal (**Fitxa XV13/2017**)

Eix Pirinenc A-26 i N-260 (**Fitxa XV14/2017**)

A-14 Lleida-França (**Fitxa XV15/2017**)

N-420 Variants de Gandesa, Corbera d'Ebre i Riudecols (**Fitxa XV16/2017**)

Xarxa ferroviària de mercaderies:

Nou accés sud ferroviari al Port de Barcelona (I) (**Fitxa XFM1/2015**).

Conversió a ample de via mixt del corredor Castellbisbal-Vila-Seca i del corredor Castelló-Tarragona (**Fitxa XFM2/2015 i XFM3/2016**).

Seguiment: 36 fitxes

Administració General de l'Estat:

Xarxa ferroviària de passatgers:

Milliores de les instal·lacions per a la prestació del servei de Rodalies de Barcelona (**Fitxa XFP1/2015**).

Accés ferroviari a l'Aeroport del Prat (**Fitxa XFP2/2015**).

Desdoblament Montcada – Ripoll (**Fitxa XFP3/2015**).

Ports:

Port de Barcelona. Nou accés ferroviari al Port de Barcelona (II) (**Fitxa XFM1/2015**); Nous accessos a l'Ampliació Sud. Terminal d'expedició i recepció de Nou Llobregat (**Fitxa P1/2015**); Terminal intermodal de l'antiga Ilera (**Fitxa P2/2015**); Accés viari i ferroviari al moll Álvarez de la Campa (**Fitxa P3/2015**); Ampliació de la Terminal Ferroviària de Príncep d'Espanya (**Fitxa P3/2015**);

Accessos ferroviaris i viaris als ports de Tarragona. (**Fitxa FM3/2016 i Fitxa XV2/2015**).

Seguiment: 36 fitxes

Administració General de l'Estat:

Aigua:

Interconnexió de xarxes Ebre-Llobregat (**Fitxa A1/2015**).

Acabament de les xarxes principal i secundària Canal Segarra-Garrigues (**Fitxa A2/2015**).

Generalitat de Catalunya

Xarxa viària:

Vial port-aeroport (**Fitxa XV6/2015**).

C-66 Tram: Desdoblament entre Banyoles i Besalú (**Fitxa XV7/2015**).

C-32 Tram: C-32: Tordera-Blanes-Lloret de Mar (**Fitxa XV8/2015**).

C-58 Tram: Barberà-Terrassa. Tercer carril (**Fitxa XV9/2015**).

C-53 i C-26. Tàrrrega-Balaguer- Alfarràs (**Fitxa XV10/2015**).

C-12 Tram: Desdoblament entre Sant Carles de la Ràpita-Amposta-Lleida (**Fitxa XV11/2015**).

Acabament de l'eix Vic – Olot. C-63 Variant d'Olot; Variant de les Preses (**Fitxa XV17/2017**)

Seguiment: 36 fitxes

Xarxa viària (continuació):

C-16 Reconversió a autovia entre Berga i Bagà (**Fitxa XV18/2018**).

C-17 Millores de la capacitat i l'accessibilitat de la C-17 (**Fitxa XV19/2018**).

C-15 Tercer carril entre Vilafranca del Penedès- Igualada (**Fitxa XV20/2018**)

Xarxa ferroviària de passatgers i tramvia:

Finalització de les línies L9 i L10 (**Fitxa XFP4/2015**).

Perllongament línies de metro L1, L2, L3 i L4 (**Fitxa XFP5/2016**).

FGC L8 Plaça Espanya – Gràcia (**Fitxa XFP7/2017**)

Plataformes logístiques:

Plataformes Logístiques (**Fitxa PL1/2017**)

Connexió entre l'A-2 i l'AP-7 a l'alçada de Castellbisbal

Planificació

El projecte permetrà la connexió entre l'autovia del Baix Llobregat i l'autopista AP-7. Aquesta connexió té una secció d'autovia, amb una longitud de 2,4 quilòmetres, dels quals 850 metres són de viaducte.

Rendibilitat econòmica i social

Estalviarà més de 12km de recorregut per la xarxa viària del Baix Llobregat. Es tracta d'una infraestructura clau per a la mobilitat entre el Baix Llobregat Nord i el Vallès.

Estat de les obres

El projecte, que es va aprovar el 2006, resta aturat, tot i que, des de fa set anys, la infraestructura està quasi acabada.

Segons els Pressupostos Generals de l'Estat del 2018, l'obra disposa d'una partida de 14 M€ i de 7 M€ el 2019, any en el qual finalitzaria l'actuació amb un cost total de 87 M€.

Exemples de fitxes d'infraestructures (II)

Connexió entre l'A-2 i l'AP-7 a l'alçada de Castellbisbal

Eix Pirinenc A-26 i N-260

Planificació

L'A-26 o autovia de l'Eix Pirinenc és una via de transport per carretera d'alta capacitat pensada per donar sortida al trànsit que des dels Pirineus orientals es traslladin al litoral mediterrani nord-oriental i cap a França i viceversa.

Rendibilitat econòmica i social

A través dels ports i collades esmentats, dos eixos transversals, que ressegueixen la serralada Pirinenca amb disposició Est-oest, estan cridats a tenir un paper cohesionador de l'Alt Pirineu i Aran, actualment fragmentat. La N-260 és una de les carreteres amb més alta sinistralitat.

Estat de les obres

De les nombroses actuacions pendents en aquest eix, els Pressupostos Generals de l'Estat del 2018 destaquen: A-26 Tram Enllaç Cabanelles-Besalú (9,3 km): 3,7M€, pendent de licitar; A-26 Tram Figueres-Besalú (25 km): 0,4M€; N-152 Ribes de Freser-La Molina (18,2 km): 1,3M.

Eix Pirinenc A-26 i N-260

Exemples de fitxes d'infraestructures (V)

Nou accés ferroviari al Port de Barcelona

Planificació

La nova connexió ferroviària partirà del ramal del Llobregat (via d'ample mixt - ibèric i internacional situada a l'alçada del Camp de l'Espanyol) i connectarà amb la via existent d'FGC. L'accés compartirà la plataforma d'FGC des de la Ronda Litoral fins superar el pont d'accés a Mercabarna. En aquest punt, el nou accés se separa per dirigir-se per la riba de la nova llera del Llobregat fins connectar amb les instal·lacions ferroviàries de la terminal del moll Prat. El traçat inclou també la connexió amb la terminal ferroviària de Can Tunis.

Rendibilitat econòmica i social

El nou accés proporcionarà al Port un accés independent i amb capacitat suficient a la zona sud de l'enclavament. L'actuació promourà el tràfic ferroviari de mercaderies i millorarà la mobilitat del Port, tant pel que fa a les seves connexions amb l'exterior com a la seva xarxa interna.

Estat de les obres

En els Pressupostos Generals de l'Estat del 2018, el nou accés ferroviària al Port de Barcelona, que ha d'executar ADIF, no té consignat cap partida. S'està replantejant el projecte.

Exemples de fitxes d'infraestructures (VI)

Nou accés ferroviari al Port de Barcelona

C-32: Tordera-Blanes-Lloret de Mar

Planificació

L'actuació descrita consisteix en perllongar la C-32 fins a Lloret de Mar, arribant a connectar amb la C-63. A més, també disposarà d'un ramal que connectarà la nova infraestructura amb la GI-682 a l'alçada de Fenals.

Rendibilitat econòmica i social

Blanes i Lloret de Mar són dos municipis que generen i atrauen un elevat nombre de desplaçaments, fent que la xarxa viària que connecta ambdós municipis presenti problemes de congestió.

L'actuació suposarà un benefici per a la societat d'uns 62,3 M€ i tindrà una TIR de l'11%. D'altra banda, l'indicador VAN/Inversió ens indica que, per cada euro invertit, el conjunt de la societat obtindrà un benefici de 1,06€.

Estat de les obres

Les obres es van licitar el desembre del 2016 però es van aturar per una impugnació judicial. El nou projecte en fase d'información pública.

Exemples de fitxes d'infraestructures (VIII)

C-32: Tordera-Blanes-Lloret de Mar

N-420 Variants de Gandesa, Corbera d'Ebre i Riudecols

Planificació

La N-420 Còrdova-Tarragona amb els seus 803 quilòmetres és una de les més llargues de l'Estat Espanyol i segueix el traçat d'una antiga calçada romana que unia Còrdova amb Tarraco. A Catalunya resta pendent la construcció de les variants a Gandesa i Corbera d'Ebre (Terra Alta) i de Riudecols (Baix Camp).

Rendibilitat econòmica i social

La intensitat mitjana de vehicles de la N-420 en algun punt pot arribar al 6.500 vehicles (límit Baix Camp - C12), i a un 25% de vehicles pesants (Gandesa - C221). Aquesta actuació té per objecte independitzar els trànsits generats localment dels de recorregut mitjà i llarg, de manera que augmenti la seguretat vial. En transcórrer per l'interior de Gandesa, de Corbera d'Ebre i de Riudecols provoca accidents i es font de molèsties per als veïns a causa del soroll i la contaminació.

Estat de les obres

Les actuacions, malgrat que apareixien als Pressupostos Generals de l'Estat del 2008 al 2016, mai s'han executat. El projecte de Pressupostos Generals de l'Estat del 2017 i 2018 no contempen l'actuació.

Exemples de fitxes d'infraestructures (X)

N-420 Variants de Gandesa, Corbera d'Ebre i Riudecolts

